

[Melchior]

i Sovjetunionen nødvendigt. Dermed bar denne 2. verdenskrig Stalin og systemet over en vanskelig hurdle og har dermed været med til at befæste dette regime indtil i dag. Men skal det virkelig være sådan, at vi, der har det så godt og så frit, som vi har det, siger: Nå ja, nu er der altså gået 60 år, og det er der så ikke noget at gøre ved. De mennesker, som lider under disse regimer – for det er det, befolkningerne gør – kan vi desværre ikke engang have gode ord tilovers for.

Jeg forlanger ikke, vi skal være tosegode. Jeg forlanger ikke, at vi skal stille os dumdrigt an og udstede erklæringer, som vi alligevel ikke kan opfylde efter deres ordlyd. Men jeg forventer i det mindste, at vi ikke forholder os ligegyldige eller blot tavse og svigter disse mennesker. Fordi man ikke buser på i uforstand, så kan man godt, som hr. Gert Petersen sagde, kalde tingene ved deres rigtige navn, og det er det, vi egentlig havde regnet med at ministeren ville gøre i dag. Sobre, kultiverede, diplomatiske, men med den åbenhed, som ministeren selv har tilsagt, burde erklæringer af denne art være.

Jørgen Jensen (DKP):

Det er ikke, fordi jeg synes, at der er mange af dem, der har angrebet ministerens tale, eller som har krævet denne debat om menneskerettighederne i de kommunistiske lande ud fra Beogradkonferencen, som egentlig har kunnet bevise, at udviklingen siden Helsinki og Beograd ikke har opfyldt en lang række af de løfter, som man gav menneskene om øget afspænding og bedre information landene imellem. Og man kunne jo stille det spørgsmål, når man skal bedømme, hvad der er sket i de kommunistiske lande i denne periode, om vi så egentlig har levet helt op til det, vi burde ud fra de konferencer, der har været.

Ministeren har peget på nogle af de resultater, der har været; dem skal jeg ikke gentage. Jeg vil bare sige, at på en lang række områder har vi også behov for information om, hvad der sker i den socialistiske verden. Jeg ønsker i allerhøjeste grad som arbejder og som menneske, der i den kapitalistiske verden kæmper for socialismen, også at kunne læse noget om det, som sker i den socialistiske verden. Men hvad er bestemmende for,

om det oversættes og udgives? Det er alene profithensyn i vort land. Har vi levet op til at give den information? Det har vi så sandelig ikke, tværtimod sætter vi begrænsninger. Hvordan er det med det øgede handels-samkvem, som også skulle være en af forudsætningerne for at bringe menneskene nærmere hverandre? Har vi øget samkvemmet handelsmæssigt med de socialistiske lande? Nej, det har vi heller ikke, og det er bl. a. begrænset af vort medlemskab af EF.

Jeg vil gerne først komme med en bemærkning til den socialdemokratiske ordfører, der er skuffet over udviklingen i Sovjetunionen vedrørende menneskerettighederne, og som mener, at selv kommunisterne ville indrømme dette, hvis de kunne udtale sig frit. Det er absolut ikke; fordi vi ikke udtaler os så frit, som vi nu kan i vort land, at vi ikke erklærer os enige i de udtalelser, der er kommet fra fremskridtspartiet, kristeligt folkeparti, centrum-demokraterne og andre. Det er, fordi vi er afgørende uenige med dem i bedømmelsen, at vi ikke siger det.

Jeg vil også sige, at vi beklager da også, at afspændingen internationalt ikke har været så stærk, at en række af de begrænsninger, der er i den socialistiske verden, har kunnet ophæves. Der er begrænsninger over hele verden, begrænsninger i det enkelte menneskes frihed. Det er der også i vort land, og det er der i den socialistiske verden. Der vil jeg godt sige til hr. Melchior, som taler om, at enhver stillingtagen er politisk: ja men kampen for menneskerettighederne er også klassekamp. Det er i allerhøjeste grad sådan, at større frihed for de arbejdende mennesker kan man kun få på bekostning af noget af den ret og frihed, som kapitalhaverne har. Det er en erfaring, vi har både nationalt og internationalt. Meget af det, som kapitalhaverne og forsvarerne af dette samfund kalder for frihedsrettigheder, er retten til at udbytte andre mennesker både økonomisk og kulturelt.

Vi mener, at hvis vi tager en saglig og nøgtern bedømmelse af, hvor menneskerettighederne mest eklatant brydes, og hvor de trædes under fode, så er det ikke den socialistiske verden, der er på anklagebænken i dag. Så er det den kapitalistiske verden.

Vi er ikke enige med dem, der siger, at man ikke skal se de to konventioner, som er vedtaget, i sammenhæng. Det er en kendsger-